

Nr 262.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förstärkning av det för budgetåret 1938/39 anvisade reservationsanslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl.; given Stockholms slott den 13 april 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro.

GUSTAF ADOLF.

Albert Forslund.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 13 april 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, FORSLUND, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Forslund.

Inledning.

I den senare delen av sitt år 1935 avgivna betänkande och förslag rörande verksamheten vid skyddshemmen m. m. (statens off. utredn. 1935: 64) framlade

Bihang till riksdagens protokoll 1939. 1 saml. Nr 262.

skyddshemssakkunniga ett program rörande byggnadsarbeten vid vissa av de skyddshem, vilka enligt de sakkunnigas mening skulle övertagas av staten. Detta byggnadsprogram har sedermera efter vissa jämkningar godkänts av statsmakterna. För genomförande av de beslutade byggnadsarbetena har riksdagen för vart och ett av de senaste budgetåren anvisat betydande anslag. Senast har riksdagen, på därom av Kungl. Maj:t i propositionen den 18 februari 1938, nr 151, framställt förslag, för budgetåret 1938/39 under femte huvudtiteln, rubriken vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl., för ifrågasvarande ändamål anvisat ett reservationsanslag av 780,000 kronor. Vid hemställan hos Kungl. Maj:t om äskande av detta anslag framhöll min företrädare i ämbetet, att den stegring i kostnaderna å byggnadsmateriell m. m., som ägt rum under år 1937, medfört, att utgifterna för vissa av de i föreliggande byggnadsprogram ingående arbetena måst beräknas till högre belopp än tidigare samt att det icke vore uteslutet, att även andra av ifrågasvarande arbeten till följd av prisstegringen komme att betinga högre kostnad än man förut tänkt sig. Departementschefen utgick emellertid från att utan hinder därav de planerade arbetena borde snarast möjligt komma till stånd. Departementschefen förklarade, att, därest till följd av ändrade prisförhållanden, det ifrågasatta anslaget för budgetåret 1938/39 icke skulle bli tillräckligt, frågan om förstärkning senare finge upptagas till prövning.

Genom beslut den 8 april 1938 har Kungl. Maj:t med anledning av i ämnet gjorda framställningar bemyndigat, bland andra, en var av styrelserna för yrkeshemmen Forsane och Sundbo samt för ungdomshemmet Långanäs och för hemskolan Sonestorp att, utan hinder av att de ursprungligen beräknade kostnaderna för byggnadsarbeten vid respektive skyddshem kunde komma att överskridas, igångsätta dessa arbeten.

Jag torde nu få anmäla vissa framställningar rörande anvisande av ytterligare medel för byggnadsarbeten vid nyssnämnda fyra skyddshem, av vilka framställningar två delvis föranletts av de förut berörda prisstegringarna, medan framställningarna i övrigt tillkommit på grund av andra omständigheter.

Forsane yrkeshem.

De byggnadsarbeten, vilka enligt statsmakternas beslut skulle verkställas vid Forsane yrkeshem, omfatta i huvudsak ändringsarbeten i de tidigare uppförda internats- och skolbyggnaderna vid hemmet, nybyggnad av ett hem för äldre elever, gymnastik- och samlings-sal, assistentbostad och andra personalbostäder, svinhus och växthus samt tillbyggnad av en verkstadsbyggnad. För utförande av dessa arbeten — med undantag av gymnastik- och samlings-salen — har Kungl. Maj:t genom beslut den 24 september och 3 december 1937 samt den 27 maj 1938 anvisat sammanlagt 273,440 kronor.

I skrivelse den 25 januari 1939 har *styrelsen för yrkeshemmet* gjort framställning om vissa ändringar i den för yrkeshemmet godkända byggnadsplanen samt därvid uttalat sig på i huvudsak följande sätt.

Byggnadsverksamheten vid Forsane hade framskridit så långt, att fyra bostadshus för personal vore uppförda, varjämte den nya elevbyggnaden och assistentbostaden komme att vara färdigställda om några månader. Jämväl verkstadslokalen för snickeri vore i det närmaste färdig. Omändringsarbetena å den gamla elevbyggnaden kunde icke igångsättas, förrän den nya internatsbyggnaden kunde tagas i bruk av eleverna.

Kostnaderna för bostadshusen och elevbyggnaden syntes, enligt vad styrelsen nu kunde bedöma, komma att obetydligt överstiga för ändamålet beviljade medel. Däremot torde verkstadslokalerna draga väsentligt större kostnad än vad man från början beräknat. Därtill komme, att en avsevärd utgift för hemmets vattenförsörjning, för vilken något särskilt anslag icke finnes tillgängligt, visat sig icke kunna undgås. Styrelsen ansåge sig i anledning härav samt med hänsyn till viss ifrågasatt ändring av byggnadsprogrammet böra underställa frågan Kungl. Maj:ts förnyade prövning.

Enligt det av skyddshemssakkunniga uppgjorda byggnadsprogrammet för Forsane skulle lokaler för elevernas utbildning i snickeri och mekaniskt verkstadsarbete erhållas därigenom att en äldre byggnad, belägen i omedelbar närhet av lantbrukets ekonomibyggnader, reparerades och tillbyggdes. Sedan detta förslag uppgjorts, hade emellertid före statens övertagande av skyddshemmet uppförts en ny ladugårdsbyggnad betydligt mera omfattande än den gamla, varjämte jämlikt Kungl. Maj:ts medgivande ett nytt större svinhus planerades. Växthus och trädgårdsanläggningar komme att vara belägna i omedelbar närhet av samma plats. Skulle även verkstäderna i enlighet med den ursprungliga planen hava förlagts dit, hade nära nog hela elevkåren vid hemmet under arbetstid fått sammanföras till ett mycket begränsat område, vilket givetvis skulle medfört såväl disciplinära svårigheter som andra olägenheter. Då den gamla byggnaden dessutom nödvändigtvis måste tagas i bruk för annat ändamål, hade styrelsen ansett sig böra uppföra en ny snickeriverkstad på annat lämpligare område. Därvid hade arbetet till största delen utförts av yrkeshemmets elever under ledning av en vid hemmet anställd yrkeslärare. Då styrelsen icke utan särskilt medgivande ansett sig böra frångå tanken att använda den gamla byggnaden för verkstadsändamål, ville styrelsen, innan lokal för mekaniskt verkstadsarbete anordnades, hemställa om Kungl. Maj:ts medgivande att få uppföra en ny byggnad för detta ändamål i nära anslutning till snickeriverkstaden. Styrelsens avsikt vore att, därest sådant erhöles, använda samma arbetssätt som tidigare samt om möjligt taga en del virke ur egen skog för att ytterligare förbilliga byggnaden.

I fråga om snickeriverkstaden tilläte sig styrelsen anhålla om bemyndigande att i viss mån frångå det fastställda förslaget. Enligt detta skulle icke finnas några anordningar för utsugning av spån från befintliga maskiner. Fläktanordningar härför plägade emellertid numera ordnas vid nyuppförande av verkstadslokaler. Styrelsen ansåge, att så borde ske även här, då kostnaden torde bli tämligen ringa. Vidare hade den föreskrivna torkanordningen, enligt styrelsens mening, en allt för ringa kapacitet, varför virket måste hållas lagrat i flera månader, innan det kunde användas. Om ändring icke vidtoges på denna punkt, skulle följden bli, att hemmet måste köpa färdigtorkat virke, vilket i sin tur på grund av Forsanes läge skulle medföra långa och dyrbara transporter. Styrelsen anhölle alltså om tillstånd att ordna en torkanordning av större kapacitet än från början avsetts.

Beträffande hemmets vattenförsörjning hade man, som redan nämnts, ursprungligen icke räknat med några särskilda kostnader. Emellertid hade en analys av det tidigare använda vattnet visat, att detta icke vore lämpligt vare sig som dricksvatten eller för tvätt. Därtill komme, att servisedningarna vore alltför klent dimensionerade med hänsyn till den ökade vattenförbruk-

ning, som måste uppkomma genom hemmets utbyggnad. Då det gamla pump-
huset vore beläget på ett avstånd av omkring 300 meter från de centrala
anstaltsbyggnaderna, skulle kostnaderna för en omläggning av ledningarna
ställt sig synnerligen höga. Med hänsyn därtill hade styrelsen låtit verk-
ställa borrhning i berg, drygt 40 meter, varigenom erhållits ett utmärkt vatten.
Kostnaden för borrhning jämte erforderliga pumpanordningar och ledningar
komme att ställa sig avsevärt lägre än om det ursprungliga vattenlednings-
systemet utbyggts och omlagts för fortsatt användning.

Slutligen hade styrelsen måst anordna ny transformator för den elektriska
distributionen. De gamla ledningarna tålde nämligen icke den ökade belast-
ning, som skulle bli en följd av en större kraftförbrukning. Genom den nya
transformatorn hade ledningarna kunnat avsevärt förkortas.

Styrelsen hade icke ännu kunnat i detalj beräkna, vad de av styrelsen
ifrågasatta ändringarna av byggnadsprogrammet komme att föranleda för
merkostnader. Styrelsen hyste emellertid den förhoppningen, att dessa
merkostnader samt de merutgifter, som uppkomme i följd av prisstegringen,
icke sammanlagt skulle överstiga 30 procent av det belopp, som dittills ställts
till förfogande för byggnadsarbetenas utförande.

Under hänvisning till det anförda har styrelsen för yrkeshemmet anhållit
om bemyndigande att i angivna hänseenden frångå det ursprungliga pro-
grammet för ny- och ombyggnadsarbeten vid hemmet.

I anledning av framställningen har utlåtande den 26 januari 1939 avgivits
av *socialstyrelsen*, som därvid uttalat sig sålunda.

Styrelsens förslag rörande anordnande av lokaler för yrkesundervisningen
syntes väl planerat och ändamålsenligt. Då fostringsarbetet vid hemmet till
stor del berodde av att god yrkesutbildning meddelades, syntes förslaget
i denna del böra tillstyrkas även om dess genomförande medförde något
ökade kostnader.

Yrkeshemmets styrelse anhölle vidare att få förse snickarverkstaden med
särskilda anordningar för verkets torkning och för utsugning av sågspån. Då
typritningar hade uppgjorts för verkstäder vid yrkeshemmen, hade det icke
ansetts påkallat att verkstäderna från början försåges med utrustning av
förenämnda slag. Den blivande produktionens omfattning och art skulle
bli vägledande för senare utvidgningar eller förbättringar. Då emellertid
såväl styrelsen för Forsane i dess helhet som den i dylika frågor sakkunnige
ledamoten Erik Lindstedt, rektor vid Borås yrkesskolor, i likhet med före-
ståndaren vid yrkeshemmet ansett sig redan nu böra föreslå inrättandet av
förenämnda virkestork och utsugningsanordning, funne *socialstyrelsen* ingen
anledning till erinran emot förslaget.

Vid uppgörandet av plan för yrkeshemmets utbyggande hade icke funnits
anledning antaga, att vattenförsörjningen vid hemmet icke skulle vara nöj-
aktig även för framtida behov. De åtgärder för erhållande av nytt vatten,
som yrkeshemmets styrelse anmälde sig hava vidtagit i följd av påvisade
brister, torde emellertid hava varit nödvändiga och syntes hava genomförts
på ett ekonomiskt och för framtiden betryggande sätt. Likaså torde det —
på grunder som av styrelsen anförts — hava varit ofrånkomligt att uppföra
en ny transformator vid hemmet.

Socialstyrelsen funne sig därför böra till alla delar tillstyrka skyddshems-
styrelsens förslag.

Över framställningen har vidare *byggnadsstyrelsen* yttrat sig den 28
mars 1939.

Styrelsen, som införskaffat närmare utredning i ämnet, förklarar, att styrelsen icke hade något att erinra mot de föreslagna avvikelserna från det tidigare godkända byggnadsprogrammet, vilka avvikelser syntes väl motiverade och innebure förbättringar.

Rörande byggnadskostnaderna gör byggnadsstyrelsen följande uttalanden.

Till byggnadsstyrelsen hade från vederbörande byggnadskommitté numera överlämnats en kostnadsberäkning, avseende dels kostnaderna för de i framställningen avsedda två nybyggnaderna och övriga där avsedda nya anordningar, dels ock till följd av prisstegringar uppkommande ökade kostnader för internatsbyggnaden och assistentbostaden samt fyra personalbostadshus. Beträffande denna kostnadsberäkning, som slutade på en summa av 253,070 kronor, hade byggnadsstyrelsen icke något annat att erinra än att i densamma icke medtagits någon post för oförutsedda utgifter. Med tillägg av en dylik post skulle kostnaderna för de i kostnadsberäkningen avsedda byggnaderna och anordningarna fördela sig på följande sätt:

	Kronor
Internatsbyggnad och assistentbostad	129,240
Personalbostadshus (4 st.)	52,080
Snickeriverkstad, inberäknat virkeskostnad	23,000
Vatten och avlopp	22,750
Elektriska huvudanläggningen	7,000
Planeringar	7,000
Mekanisk verkstadsavdelning	12,000
Oförutsedda utgifter	11,930
	Summa kronor 265,000

Den sålunda beräknade kostnadssumman å 265,000 kronor överstege med 69,445 kronor de belopp, som enligt uppgift i kostnadsberäkningen tidigare beräknats för i denna beräkning avsedda byggnader och anordningar.

Givetvis är det av största vikt att verkstadslokalerna vid en anstalt av här ifrågavarande slag anordnas på sådant sätt, att därstädes beredes möjlighet till en fullt tillfredsställande yrkesutbildning. Med hänsyn därtill anser jag mig böra förorda såväl att snickeriverkstaden anordnas i överensstämmelse med skyddshemsstyrelsens förslag som ock att en särskild mekanisk verkstadsavdelning inrättas. Även de övriga förändringarna i byggnadsplanen för skyddshemmet, vilka av skyddshemsstyrelsen förordats, finner jag mig böra tillstyrka, då det förefaller tydligt, att de antingen äro ofrånkomliga eller i varje fall ägnade att utan allt för stora kostnader medföra påtagliga förbättringar.

De ökade kostnader, med vilka man har att räkna till följd av ändringarna i byggnadsplanen ävensom på grund av inträdd prisstegring, hava av byggnadsstyrelsen uppskattats till 69,445 kronor. Mot denna beräkning har jag icke annan erinran, än att beloppet synes mig böra avrundas till 69,500 kronor.

Sundbo yrkeshem.

Genom beslut den 29 januari och den 24 september 1937 samt den 27 maj 1938 har Kungl. Maj:t ställt sammanlagt 268,770 kronor till förfogande för

Departements-
chefen.

utförande av de byggnadsarbeten, som för yrkeshemmets del ingingo i omförmälda byggnadsprogram.

I en till Kungl. Maj:t ingiven skrift har *styrelsen för Sundbo yrkeshem* anfört följande.

Den till yrkeshemmet hörande tjänstebostaden för föreståndaren vore i vissa avseenden otillfredsställande och i behov av komplettering. Sålunda vore bostadens kök för litet för ett familjehushåll. Golvytan omfattade nämligen — efter frånräknande av utrymme för spis och diskbänk — endast omkring 7 kvadratmeter. Vidare innehölle bostaden — i motsats till motsvarande tjänstebostäder vid övriga statliga yrkeshem — icke något rum för hembiträde. Icke heller hörde till bostaden någon källare, vilken vore så mycket mer behöfvlig som andra kyl- och förvaringsmöjligheter saknades.

Styrelsen hade därför låtit arkitekten B. Jonson uppgöra förslag till om- och tillbyggnadsarbeten beträffande bostaden, vilket förslag åsyftade ett avhjälpande av de angivna bristerna. Kostnaderna för arbetena hade av sakkunnig person beräknats till 7,040 kronor, därvid förutsatts, att arbetena skulle komma att utföras i yrkeshemmets egen regi och med biträde av yrkeshemmets elever.

Under åberopande av det anförda har styrelsen hemställt om bemyndigande att av de för byggnadsarbeten vid yrkeshemmet anvisade medlen använda ett belopp av 7,040 kronor för utförande av omförmälda om- och tillbyggnadsarbeten vid föreståndarbostaden i huvudsaklig överensstämmelse med det av arkitekten Jonson utarbetade förslaget.

Häröver har *socialstyrelsen* den 7 januari 1939 avgivit utlåtande, däri styrelsen uttalat sig på följande sätt.

De föreslagna utvidgningarna av föreståndarbostaden hade icke upptagits i det byggnadsprogram för de statliga skyddshemmen, som på sin tid uppgjorts av skyddshemssakkunniga. Vid den tidpunkt, då programmet utarbetats, hade nämligen något behov av sagda utvidgningar icke förelegat, enär den dåvarande föreståndaren vid skyddshemmet, vilken varit gift med husmodern därstädes, icke haft eget hushåll utan åtnjutit kost vid hemmet.

Den 1 juli 1938 hade emellertid förordnats ny föreståndare vid yrkeshemmet, vilken önskade föra eget hushåll. Med hänsyn härtill och då behovet av utrymmen motsvarande de nu föreslagna blivit vederbörligen tillgodosett vid uppförandet under de senaste åren av föreståndarbostäder vid andra skyddshem, ansågo sig styrelsen böra förorda, att erforderliga medel intill ett belopp av högst 7,100 kronor måtte snarast möjligt ställas till skyddshemsstyrelsens förfogande för utförande därstädes av de ifrågasatta arbetena.

Departements-
chefen.

De byggnadsarbeten, vilka avses i den av skyddshemsstyrelsen gjorda framställningen, synas mig vara av beskaffenhet att böra komma till utförande och torde böra utföras snarast möjligt. De med arbetena förenade kostnaderna torde kunna uppskattas till 7,100 kronor.

Ungdomshemmet Långanäs.

För utförande i överensstämmelse med av statsmakterna godkänt byggnadsprogram av vissa byggnadsarbeten vid Långanäs ungdomshem har Kungl. Maj:t genom beslut den 24 september 1937 anvisat ett belopp av 65,000 kronor.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 13 februari 1939 dagtecknad skrivelse har styrelsen för ungdomshemmet gjort framställning om anvisande av ytterligare medel för uppförande å anstaltens område av två familjebostäder vardera omfattande två rum och kök. Styrelsen anför till stöd för framställningen, att familjebostäder saknades för två befattningshavare vid hemmet, av vilka den ene vore gift och den andre hade för avsikt att inom kort ingå äktenskap, ävensom att det vore synnerligen önskvärt, att befattningshavarna vid hemmet vore bosatta inom hemmets område.

Framställningen har av *socialstyrelsen* överlämnats med skrivelse den 16 februari 1939, däri styrelsen anfört följande.

Behov föreläge av familjebostäder för två vid ungdomshemmet anställda lärare i yrkesämne, av vilka den ena förordnats från och med den 1 januari 1939. Familjebostäder för dessa befattningshavare torde icke kunna förhyras på närmare håll än i Eksjö stad, som vore belägen ungefär sex kilometer från hemmet. Att hava befattningshavarna bosatta på så långt avstånd från hemmet skulle medföra väsentliga olägenheter särskilt med hänsyn till att det ålåg ifrågavarande befattningshavare att övervaka eleverna under deras fritid.

Enligt uppgift från arkitekten Jonson, vilken utfört ritningar och kostnadsberäkningar för om- och nybyggnad av ett flertal skyddshem, kunde kostnaderna för ett bostadshus om två rum och kök beräknas till omkring 16,000 kronor, under förutsättning att byggnadsarbetena i största möjliga utsträckning utfördes av ungdomshemmets elever.

Under sådana förhållanden tillstyrkte styrelsen, att medel beviljades för uppförande av två dylika hus.

Med hänsyn till ifrågavarande skyddshems avskilda läge och lämpligheten av att hemmets befattningshavare äro bosatta i närheten av hemmet, synes det mig angeläget, att hemmet äger tillgång till tillfredsställande personalbostäder. Då tydligen ett behov av de nu ifrågasatta familjebostäderna föreligger och dessa bostäder falla utanför det av statsmakterna godkända byggnadsprogrammet, anser jag mig därför böra tillstyrka, att medel för uppförande av desamma snarast anvisas. För ändamålet läres få beräknas ett belopp av ($2 \times 16,000$) 32,000 kronor.

*Departements-
chefen.*

Sonestorps hemskola.

I proposition den 26 februari 1937, nr 177, föreslog Kungl. Maj:t, att skyddshemmet Sonestorp skulle utbyggas för en kostnad av sammanlagt 112,000 kronor. Härvid skulle ett belopp av 60,000 kronor användas för om- och tillbyggnad av det redan förefintliga elevhemmet, vilket skulle disponeras såsom hemskola. Erforderligt antal enkelrum skulle här inredas, varjämte skulle beredas bostadsutrymmen åt viss personal och anordnas nödiga gymnastiklokaler. Det återstående beloppet — 52,000 kronor — skulle användas för uppförande av en nybyggnad avsedd för vård av unga mödrar och deras barn.

Förslaget bifölls av 1937 års riksdag, som anvisade för ändamålet beräknade medel.

Den ursprungliga planen för utbyggnad av ifrågavarande skyddshem har emellertid sedermera jämkats. Det visade sig nämligen mera ändamålsenligt att tills vidare bevara den tidigare uppförda elevbyggnaden i huvudsakligen oförändrat skick och att använda densamma till mödrahem samt att i stället uppföra en nybyggnad för själva hemskolan. I enlighet med ett av skyddshemsinspektören förordat förslag ställde därför Kungl. Maj:t genom beslut den 24 september 1937 ett belopp av 112,000 kronor till förfogande för utförande av byggnadsarbeten enligt den ändrade planen, därvid avsågs, att nästan hela beloppet skulle användas för nybyggnaden.

I en den 5 februari 1939 dagtecknad skrift har *styrelsen för hemskolan* — under förmålan att det belopp, som tidigare anvisats för ändamålet icke vore till fyllest — hemställt, om anvisande av ytterligare 50,000 kronor för utförande av arbetena vid nybyggnaden å Sonestorp.

Häröver hava utlåtanden avgivits av socialstyrelsen den 18 februari 1939 och av byggnadsstyrelsen den 28 februari 1939.

Socialstyrelsen anför i huvudsak följande.

Att det tidigare anvisade beloppet icke komme att bli tillräckligt hade främst sin orsak i den prisstegring, som inträtt, sedan kostnadsberäkningarna uppgjorts. Denna prisstegring kunde antagas medföra en merkostnad av omkring 32,000 kronor. Av den återstående kostnadsökningen fölle ett belopp av omkring 5,000 kronor på vissa arbeten omfattande dels en förstärkning av bjälklagen, vilken blivit nödvändig på grund av förändrad rumsindelning, dels ock en ombyggnad av pumphuset samt anläggande av s. k. Hoffmansbrunnar, vilka arbeten föreskrivits av hälsovårdsmyndigheterna. En ytterligare kostnad belöpte å inredningen av gymnastiksalen. Skolöverstyrelsens gymnastikkonsulent hade till hemskolans styrelse ingivit förslag å erforderlig inredning av gymnastiksalen till en kostnad av 2,400 kronor, vilket belopp hemskolans styrelse emellertid vid beställningen ansett sig kunna reducera till kronor 1,900.

Av övriga arbeten torde, enligt vad socialstyrelsen inhämtat, det mest omfattande vara iordningställandet av det nya tomtområdet intill elevförläggningen, vilket arbete innefattade anläggande av vägar, gårdsplan och planteringar m. m. ävensom anläggandet av en lekplan för eleverna. Enligt ett av hushållningssällskapets trädgårdskonsulent uppgjort förslag skulle kostnaden för detta arbete belöpa sig till högst 9,000 kronor.

Då samtliga ifrågavarande arbeten vore nödvändiga och då kostnaderna för desamma icke syntes hava beräknats för högt, ansågo sig socialstyrelsen böra till alla delar tillstyrka den gjorda framställningen.

Byggnadsstyrelsen förklarar sig icke hava något att erinra mot föreliggande kostnadsberäkningar.

I en den 25 februari 1939 dagtecknad skrift har vidare *styrelsen för hemskolan* gjort framställning om anvisande av 40,000 kronor för ombyggnad av den äldre elevförläggningen vid Sonestorp, vilken numera vore avsedd att användas såsom en mödraavdelning.

Häröver har *socialstyrelsen* den 28 februari 1939 avgivit utlåtande. Styrelsen anför, att det vid iordningställande av den äldre elevbyggnaden vid Sonestorp till mödraavdelning syntes bli nödvändigt att i första hand ersätta de nuvarande sovsalarna med mindre sovrum ävensom att utföra

vissa sanitära arbeten. Kostnaderna härför hade tidigare beräknats till 10,000 kronor. Denna summa torde redan från början hava varit för låg. Med hänsyn till den avsevärda stegringen i arbets- och materialkostnaderna inom byggnadsfacket syntes kostnaderna numera böra beräknas till 15,000 kronor. Socialstyrelsen tillstyrkte därför, att sistnämnda belopp ställdes till styrelsens för hemskolan förfogande.

Byggnadsstyrelsen har i ett den 14 mars 1939 dagtecknat utlåtande anslutit sig till socialstyrelsens kostnadsberäkning.

Vad först beträffar arbetena å omförmälda nybyggnad har den utredning, som förebragts i ämnet, övertygat mig om, att de alla äro behöfliga ävensom att de, i den mån ej så redan skett, böra snarast verkställas. I fråga om den äldre elevbyggnaden anser jag mig däremot allenast böra förorda de ändringsarbeten, som tillstyrkts av socialstyrelsen. Även dessa arbeten böra utan dröjsmål komma till utförande.

I likhet med socialstyrelsen och byggnadsstyrelsen uppskattar jag de i följd av prisstegringen och det ändrade byggnadsprogrammet uppkommande merkostnaderna vid skyddshemmet till sammanlagt 65,000 kronor, därav 50,000 kronor för nybyggnaden och 15,000 kronor för omändring av den äldre byggnaden.

Departements-
chefen.

Sammanfattning och hemställan.

Vid bifall till vad jag i det föregående förordat, skulle för byggnadsarbeten vid skyddshemmen uppkomma följande tidigare icke beräknade kostnader, nämligen:

	Kronor
för arbeten vid Forsane yrkeshem	69,500
» » » Sundbo »	7,100
» » » ungdomshemmet Långanäs	32,000
» » » Sonestorps hemskola	65,000
	Summa kronor 173,600

Ifrågavarande kostnader synas lämpliga böra bestridas från det förut omförmälda, för budgetåret 1938/39 anvisade reservationsanslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. För möjliggörande härav bör detta anslag nu förstärkas genom överförande till detsamma från det för nämnda budgetår anvisade förslagsanslaget till oförutsedda utgifter av ett belopp av 173,600 kronor.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att för förstärkning av det för budgetåret 1938/39 anvisade reservationsanslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. må till nämnda anslag från det för samma budgetår anvisade förslagsanslaget till oförutsedda utgifter överföras ett belopp av 173,600 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställa förordnar Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bertha Klemedtson.